

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Breves Notitiæ Triplicis Status Ecclesiastici, Monastici, Et Secvlaris

Bolland, Johannes

Antverpiæ, 1668

Monita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42869

tam, cultum, Reliquiarum inuentionem, eleuationem, translationes, miracula pertinent: quibus nos vicissim exhibebimus gratos, honorificè profitendo, prout factum est hæcenus, per quos adiuti instructique fuerimus. Modum autem & materiam, quo & circa quam id fieri possit, ea quas subiicimus petitiones & monita distinctè dilucideque explicabunt.

M O N I T A.

1 *Agimus in hoc opere de omnibus Sanctis, quotquot orbe toto coluntur ab Ecclesiâ vel à Catholicis scriptoribus celebrantur, ut olim publico cultu honorati: si qui autem absque eiusmodi cultu nuncupentur vulgò Sancti aut Beati, vel apud scriptores nonnullos tali prætitulantur encomio, sic ut notari diè possit ad què spectare videantur; eos referimus inter Prætermis-
sos, additâ cur prætermittantur causâ; donec scilicet eos publicè coli ut Sanctos aut Beatos plenius nobis constiterit, vel ut sic coli tandem possint permiserit Apostolica Sedes: cuius decretis saluberrimis factum est, ut Sancti vel Beati appellatio (quæ olim patebat latiùs & indiscriminatim tribuebatur priuatâ pietate venerabilibus æquè ac publicâ religione colendis) restricta fuerit ad eos solos, quos Ecclesiâ Romanâ decernente vel permittente palam inuocant & honorant fideles, tamquam certò in æternâ felicitate locatos.*

2 *Quicumque autem sic inuocantur publicè & honorantur, licet fortè Sanctorum aut Beatorum appellatio eis adhuc desit, referuntur à nobis nihilominus inter illos, sed absque eo titulo postquam ante omnia probauerimus, publicum cultum ecclesiasticum eis verè legitimeque deferri, quia id vel Pontifices Romani concesserunt, vel ab Episcopis aut à populo fideli ante immemorabile tempus est introductum, & propter reuerentiam antiquitatis vetitum adduci in controuersiam. Hac autem ratione canemus, ne quemquam silentio nostro videamur ex gradus sui possessione deicere, vel contra Vrbanianas hac de re con-
stitutiones*

stitutiones quidpiam præter fas adijciendo delinquere. In quo si aliquibus fortasse nimis putemur esse scrupulosi, eos limites quos antiquus probatusque usus & sanctiones ecclesiastica fixerunt nec latum unguem præsumentes transire sepe, etiam præcipitij metu ne ad ipsos quidem audentes accedere; nesciant multo optabilius esse, ut in tanta opere non nisi probatiora securioraque proponantur, ad quæ pro affectu suo alius aliquid addere possit; quàm ut abundant, quæ merito quispiam abesse velit, aut seueriori trutinâ iudicet eguisse. Quod idem dictum intellige de patriâ, familiâ, ordine aut professione Sanctorum ex mente auctorum recentiorum definiendis, propter leues quasdam traditiones aut rationes, nulli antiquorum scriptorum testimonio nixas. Quid enim potest esse silentio innocentius, ubi odium paritura putatur manifesta veritas, si palam fuerit enuntiata; & scandalum passura credulitas pertinax si contra se dubium moueri senserit?

3 Cultum autem publicum & ecclesiasticum, qui à nobis requiritur, ut alicui hoc in opere inter Sanctus sit locus, non definimus solâ celebratione festi recitationeque Officij & Missæ, qualia nunc cum solenni canonizatione institui solent: sed ex his omnibus rebus probamus, quibus testari solet Ecclesia tam vniuersalis quàm particularis quacumque, aliquem haberi & esse Sanctum; quæ res ut inducerentur primum & legitime fierent Episcoporum iudicio permittebatur olim, nunc ut nouiter induci possint soli sibi reseruauit Pontifex, postquam causa fuerit in sacrâ rituum Congregatione ventilata. Huiusmodi sunt Corporis aut Reliquiarum infra vel supra altare collocatio, earumque diebus solennioribus expositio, ut solet in Sanctorum Lipsanothecis fieri, vel circumlatio processionalis; imagines cum radijs vel diademate, martyri palmâ aut Sancti Beatiue titulo in templis arisue expositæ, aut semper aut diebus constitutis; lampades cereiue ante eas aut eorum quos referunt sepulcra accendi solitæ; thurificationes, genuflexiones, peregrinationes, orationes ad easdem usurpatæ; anathemata, & acceptorum vel speratorum diuinitus beneficiorum indicia ibidem appensa, & cetera hu-

ius generis omnia, de quibus tum maximè solemus minutim sigillatimq; docere Lectores, quando de ijs agimus qui non sunt solenniter canonizati.

4 Quibus talia sunt, ij si habeant determinatum annuè diem quo specialius honorantur, siue is dies obitus, seu translationis seu alius quiscumque sit (contingit enim quandoque plures haberi festiuos, & tunc ferè eligimus celebriorem) palàm est quam partem & locum habere in hoc opere debeant. Sin autem toto anno perseuerat cultus nulli certæ diei alligatus, referimus illos ad aliquem ex iam nominatis obitus vel translationis diebus, quando eos possumus scire ex Acti; quando autem nec hoc possumus, antiquis monumentis destituti, nec alia definienda diei occurrit ratio, constat tamen de cultu & ad manum sunt Acta satis probata; eligimus ipsimet diem accommodu, quo eiusdem nominis instituti vel gentis alius occurrit non absimilis Sanctus. Hoc tamen non nisi raro & insignium præstantiâ Actorum adducti facimus & potiùs donec talia adferantur prætermittere malumus, atque ad peculiarem tomum de eiusmodi postea faciendum reseruare.

5 Ad Deiparam Virginem Mariam quod attinet & miracula per eam eiusq; imagines, per Dominicæ Crucis similiuq; Reliquiarum particulas toto orbe patrata: tem ad Christi Seruatoris nostri icones, vel Eucharisticas species prodigijs extraordinarijs famosas ac venerabiles: quæ simili quo opus hoc textitur modo collecta, digesta, illustrata, multis magnisq; voluminibus conscribendis sola sufficerent; ea in hoc opere præmittuntur omnia, ne in immensum moles excrescat.

6 Martyres, quorum corpora ex Romanis aut alijs cœmeterijs sacris hoc aut superiori seculo recens eruta sunt, atque in varijs orbis Christiani partibus venerationi publicæ exposita, & annuo festo honorata; eos, vt nosse licuit, sic diebus suis produximus multos vnà cum authenticis circa donationem approbationemq; instrumentis. Deinceps verò, ne fastidiu similitudo pariat crebra instrumentorum prorsus similiu iteratio (quoniam præ-

ter ea quæ de cœmeterijs alijsq; particularitatibus ex occasione dicta sufficienter iam sunt, nouam ex antiquitate lucem habere nullam possunt) abstinemus ab iisdem operosiùs perquirendis aut tractandis prolixius; contentique erimus eorum nomina, diem ac locum cultus, donationis ac translationis tempus, strictim indicare Lectori, quando ab ijs apud quos sunt eorundem notitiam acceperimus.

7 Sunt qui eiusmodi corporibus Româ acceptis unâ cum nominibus vel veris vel adscititijs (multis enim adscripta iuueniuntur nomina, plures eruuntur anomymi & ex solis martyrij signis cognoscendi, quibus aliquando tamen aptantur ab Episcopis non incongrua nomina) sunt inquam qui tali in casu recurrunt ad Romanum Martyrologium, & si die aliquo tales inueniant nominatos, maximè si Romæ quoque passî dicantur, putant rectè facere se, quòd illorum qui ibi signantur se habere corpora credant ipsi alijsq; persuadeant, aut saltem ipsis colendis illum diem eligant. Hi si tam frequenti quàm nos experientiâ didicissent, quantam sacrarum reliquiarum confusionem, & quod consequens est, imperiti vulgi & simplicium animorum conturbationem oriri necesse sit ex eiusmodi persuasione; quam penè semper falsam esse & sepe etiam demonstrari contingit, abstinere ab eiusmodi temeritate, & ex Ordinariorum consensu quemuis alium præeligerent diem. Quem autem potius, quàm quo primum expositi solenniter sunt, quiq; ipsorum verè propius est? Certè in Martyribus propemodum infinitis Romæ passis, pauci admodum celebriores, & quorum corpora eleuata iam olim certisq; ecclesijs sunt attributa, nominantur in Romano Martyrologio: quod si eorum aliqui fortassis ad hæc usque secula latuerint in cœmeterijs, quis nisi imprudens sperare præsumat, eum, cuius ipse nunc nanciscitur corpus, ipsum esse qui ibi nominetur: cum eiusdem nominis viceni ac forte centeni à Martyrologijs præteriti fuerint, in eodem cœmeterio conditi?